

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 22

2. června 2013

Cena: 8 Kč

OBMĚNA BISKUPSKÉHO SBORU – PŘEDÁNÍ PASTÝŘSKÉ SLUŽBY

V čase před svatodušními svátky prožívala naše Církev československá husitská významné okamžiky. Došlo ke změnám ve vedení duchovní správy ve třech diecézích – v Olomouci, v Brně a v Hradci Králové. Vyjádřeno biblickým obrazem došlo k předání pastýřské služby a k výměně strážců ovcí Kristova stáda (Sk 20,28). Svoji biskupskou službu ukončila sestra Jana Šilerová, bratr Petr Šandera a bratr Štěpán Klásek. Je to pro nás příležitostí poděkovat jim a nově ordinovaným a instalovaným biskupům popřát Boží milost a provázet je trvale svými modlitbami.

Z Písma svatého v listě Římanům (12,6) slyšíme: „*Máme rozličné dary podle milosti, která byla dána každému z nás.*“ Svě zvláštní duchovní obdarování mají odcházející biskupové – sestra Jana i bratři Petr a Štěpán. Sestra Jana nesla úkol biskupské služby v Církvi československé husitské jako první žena. Je charakteristická svým otevřeným a odvážným slovem i porozuměním pro lidské těžkosti, svým intelektuálním nadhledem i schopností být druhým nablízku.

Bratr Petr svoji biskupskou službu spojil s důkladnou a hlubokou teologickou prací, ekumenickými kontakty a se spirituálním formováním při setkáních duchovní obnovy. Je významným současným teologem naší církve, který se dlouhodobě věnuje biblické hermeneutice, práci na sně-

movních a dalších textech a přednáší na konferencích.

Zvláštní dary má bratr Štěpán. K nim patří jeho hudební schopnosti a citlivost pro křesťanské umění. Jeho pastýřská služba byla vždy spojena s důvěrou v lidi, vlídností a otevřeností. Charakterizuje ho nenápadná, ale vytrvalá obětavost, se kterou se věnuje druhým, zvláště mladé generaci. Vedl pravidelně křesťanské tábory před rokem 1989 a vede je do současnosti. Je vychovatelem již několika generací.

Zvláštní obdarování mají biskupové, kteří nyní nastoupili – bratři Rudolf, Juraj a Pavel. Doplňují kruh biskupského sboru naší církve. Kéž mohou svá charismata uplatnit a rozvíjet i v nové funkci, kterou si sami nezvolili, ale s pokorou přijali. U biskupa nejde jen o rozpoznávání vlastních darů a jejich správné využití. On má rozpoznávat duchovní dary u druhých – u svých kolegů – a dávat jim prostor k jejich rozvíjení tak, aby sloužily ve vzájemném doplňování k prospěchu církve (1 K 12,7). Nemohou mít všichni všechny dary, ale všichni mají mít jeden nejdůležitější dar, a tím je láska (Ř 5,5; Ko 3,14).

Modlíme se za to, aby Bůh naše nové tři bratry biskupy vybavoval dary Ducha pro službu Kristu, posiloval je, a naši církev aby provázal svým požehnáním.

Tomáš Butta

Juraj Dovala ordinován brněnským biskupem

O státním svátku 8. května prožil Husův sbor v Brně na Botanické ulici slavnost, při níž byl do úřadu brněnského biskupa ordinován a instalován hodonínský farář Juraj Jordán Dovala. Význam slavnostních bohoslužeb pro ekumenické společenství na Moravě stvrdila přítomnost vzácných hostů: brněnského děkana Římskokatolické církve a kanovníka Královské stolice sv. Petra a Pavla mons. Václava Slouka, seniora brněnského seniorátu Českobratrské církve evangelické Jiřího Grubera, duchovního správce pravoslavné církevní obce v Brně protojereje Jozefa Fejsaka, seniora jihomoravského seniorátu Církve bratrské Jana Asszonyiho, faráře sboru Evangelické církve augsburského vyznání v Brně rev. Jaroslava Kratky a kazatelky Evangelické církve metodistické v Brně Jany Křížové. Zaplněný chrám (včetně nepřehlédnutelné skupiny krojovaných věřících z blanenské farnosti) byl svědkem liturgie vedené bratrem patriarchou, pozorně vyslechl poslední biskupské kázání Petra Šandery a spoluprožil slavnostní chvíli ordináčního obřadu, po němž Juraj Dovala, již obtížen jhem biskupského řetězu, sloužil eucharistickou část bohoslužeb. Na snímku za stolem Páně zleva: laičtí spolusvětitelé Marcel Sladkowski a Milan Liška (místopředseda diecézní rady), patriarcha Tomáš Butta, východomoravský vikář Lubomír Pliska, olomoucký biskup Rudolf Göbel, brněnský biskup Juraj Dovala, plzeňský biskup Filip Štojdl, pražský biskup David Tonzar, královéhradecký biskup Štěpán Klásek a emeritní biskup Petr Šandera. *gow*

UVOLŇOVAT PROSTOR DUCHU KRISTOVU

Slavnostní instalace a ordinace Mgr. Pavla Pechance, faráře náboženské obce v Českém Dubu, proběhla v sobotu 18. května ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové. Tak jako dalším novým bratrům biskupům jsme si dovolili položit Pavlu Pechancovi několik otázek.

Na volebním shromáždění jste představil své působení na poli církevním, dále řekněme společensko-politickém – coby zastupitel města Český Dub – a také svou činnost v oblasti kulturní. Mohl byste krátce přiblížit tyto své aktivity i našim čtenářům?

Na volebním shromáždění jsme byli vyzváni, abychom sami sebe něčím charakterizovali. A je skutečností, že se na mě postupem času navázaly aktivity, které vycházejí ze zájmu o život v místě, kde žiji a které mám rád. Vycházím z toho, že člověk je poutník, *Dokončení na straně 3*

SETKÁNÍ PŘI POUTI NA SÁZAVĚ

Přijďte letos v sobotu 22. června na Sázavu! Letošní Pout' na Sázavě k 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje je koncipována jako setkání: napříč diecézemi naší církve, napříč církvemi, jako setkání poutníků, dětí, studentů a mládeže i setkání napříč generacemi. Budete moci spočinout v klidu nádherného areálu Sázavského kláštera i načerpat sílu a inspiraci ze setkání, besed a programu připraveného pro již 13. ročník této pouti, kterou jako Církev československá husitská ve spolupráci s Národním památkovým ústavem – klášterem Sázava každoročně konáme. Program začne již v 9 hodin ve Sboru opata Prokopa, odkud v 9.30 hodin budeme pod vedením Cyrila a Metoděje za podpory trubačů putovat do Sázavského kláštera. Na Severní zahradě kláštera, kde se dochoval i základ původní tetra-konchy v byzantském slohu, odkryté v 70. letech 20. stol., budou hrát trubači, pak se představí pěvecké sbory. Cyril a Metoděj na zahradu přivedou poutníky. Od 10 hodin začne bohoslužba s večerí Páně vedená obnoveným biskupským sborem – povedou ji nyní ordinovaní brněnský biskup bratr Juraj Dovala

a v loňském roce ordinovaný plzeňský biskup bratr Filip Štojdl, kázáním poslouží nově ordinovaný olomoucký biskup bratr Rudolf Göbel. Druhou část liturgie povede patriarcha bratr Tomáš Butta s pražským biskupem bratrem Davidem Tonzarem. Po bohoslužbě zazní pozdravy představitelů Pravoslavné církve v ČR a na Slovensku a Římskokatolické církve, zástupců církví, které stejně jako Církev československá husitská nesou do současnosti cyrilometodějský odkaz. Všechny tři tradice budou reprezentovány i pěveckými sbory – byzantské zpěvy zazpívá Philokallia z pravoslavné církve, vystoupí i římskokatolický sbor (v jednání) a pěvecký sbor Resonance spjatý s naší církví. Všechny tři sbory pak budete moci vyslechnout v odpoledním programu připraveném společně s učiteli a žáky Církevní husitské umělecké školy Harmonie z Prahy od 13 hodin na rajském dvoře Sázavského kláštera. Tak začne hudební program, který pokračuje v 15 hodin na Severní zahradě kláštera koncertem Ireny Budweiserové, dříve zpěvačky Spirituál kvintetu, v současnosti sólové zpěvačky, která vystoupí s gospely.

Pro milovníky varhanní hudby je připraven v klášterním kostele Sázavského kláštera koncert Miroslava Pšeničky, varhanníka plzeňské katedrály sv. Bartoloměje. Každý si z této nabídky jistě bude moci vybrat. Nebude opět chybět ani celodenní program pro děti. Od 10 hodin mohou děti přijít ke vstupní bráně Sázavského kláštera malovat a zapojit se současně do dvou soutěží. Na místě bude vyhlášena soutěž Cyril a Metoděj, současně mohou děti malovat obrázky i na téma Anděl pro soutěž Modlitby za domov, pořádanou Ekumenickou radou církvi.

Oceněné obrázky budou 28. října v rámci pořadu Modlitba za domov přenášeny i Českou televizí. Všichni poutníci budou moci hodnotit obrázky a další výtvarná zpracování na téma Cyril a Metoděj; vyhodnocení a ocenění nejlepších proběhne v Severní zahradě v 16.30 hodin. Od 12 hodin mohou děti na Severní zahradě kláštera procházet jednotlivými stanovišti pod barevnými slunečníky a plnit nejrůznější úkoly a soutěžit ve hře Cyril a Metoděj. Přitom oba věrozvěsty *Dokončení na str. 3*

Než zapadne slunce

Terapie pevného objetí – tak lze charakterizovat přístup známé české psycholožky Jiřiny Prekopové, který aplikuje na více či méně narušené vztahy mezi členy rodiny a který rozvíjí a popisuje v mnoha svých publikacích a kurzech. Setkali jsme se s ní v polovině března na komponovaném večeru v divadle Mana při Husově sboru ve Vršovicích. Večer byl nazván Výchova k lásce, což je rovněž název knihy, kterou tato legenda české psychologie napsala s Jaroslavem Šturmou, a je vlastně i odpovědí na otázku, jak řešit nejen partnerské konflikty. Když má člověk rád, komunikuje, je schopen dialogu – neutíká... Předpokladem je láska rodičů k dětem, dětí k rodičům, partnerská láska navzájem. Láska za všech okolností, za jakýchkoli podmínek. Je to obtížné, neboť, jak upozornila dr. Prekopová, žijeme v pohnuté době, již charakterizuje digitální, technický vývoj. Mizí tolik potřebná empatie, místo očního kontaktu se člověk dívá do svého počítače, mobilu, na televizní obrazovku. A děti? Ty ztrácí oční kontakt na rozdíl od dřívějších dob již v okamžiku svého narození. Jsou odtrženy od maminky hned po porodu a v následných letech jim chvíle strávené s rodiči často nahrazuje technika. Dnešní děti mají stovky kamarádů, bohužel jen na facebooku...

Pokud jde o ony konfrontace, samozřejmě nelze žít jen v harmonii – každý máme své názory, postoje, temperament, svůj osobitý projev. Je tedy přirozené, že k výměně názorů dochází či, slovy doktorky Prekopové, vyplaví se emoční konflikt... Je to v pořádku, a dokonce je to tak dobře, jen je třeba dodržet určitá pravidla. Především platí zásada konflikt vyřešit, „než zapadne slunce“, tedy ještě týž den vyslovit problém, navrhnout řešení, zároveň vyjavit city, umožnit, aby se druhý do mého stavu mohl vcítit. Vyjádřit je autentickým, pro druhého vnímatelným způsobem. Dále platí nepodléhat instinktům – pouze zvíře se řídí „zásadou“ utéct nebo zaútočit. Pomůže dotyk, případně pevné objetí. To umí dělat zárazy! A vše je biblicky podloženo, jak jsme si na milém setkání s dr. Prekopovou mohli uvědomit i díky poučné a procítěné úvaze br. faráře Davida Frýdla.

Klára Břeňová

Z kazatelského plánu

II. neděle po svatém Duchu

Hospodine, obrať ke mně svou tvář, smiluj se nade mnou, jsem tak sám, tak poníženy. Pohled' na mé pokoření, na moje trápení, sejmí ze mne všechny hříchy.

ŽALM 25,16-18

První čtení: 1. Královská 8,22–23.27–30.41–43

Tužby pro dobu po Duchu svatém (I):

1. Abychom se slova Božího přidržovali a dokonaleji Boha poznávali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom s Boží milostí spolupracovali a své spasení ve skutek uváděli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nám dopřáváš svou ochranu a vychováváš si nás ke zbožnosti. Prosíme tě, obdaruj nás úctou a láskou k tvému jménu! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Galatským 1,1–12

Evangelium: Lukáš 7,1–10

Verše k obětování: Žalm 9,11–12.13

Verš k požehnání: Žalm 17,6

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, žes nás občerstvil u stolu své milosti. Prosíme tě, zbav nás duchovní pýchy a dej nám tichou důvěru ve tvé milosrdenství! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 40, 45, 61, 166, 172, 331, 334

Nové víno v nových měších

„A nikdo nedává mladé víno do starých měchů; jinak mladé víno roztrhne měchy, samo vyteče a měchy přijdou nazmar.“ (L 5,37)

Autor tohoto výroku Lukáš mluví tak, aby mu ostatní rozuměli. Mluví o víně, mluví o nádobách pro víno, které v putovní verzi představovaly měchy. Kdo však byl onen Lukáš, jemuž je připisováno jedno z evangelií napsané v osmdesátých letech 1. století? Podle kultivované řečtiny soudíme na vzdělaného Žida, snad lékaře, který však nebyl přímým svědkem Ježíšova působení. Lukáš se nedovládá zvláštních darů Ducha svatého jako Pavel, není strohý jako autor evangelia Markova, neubíjí případné židovské konvertity argumenty ze Starého zákona jako Matouš. Už vůbec není autorem evangelia (tak jako Jan), v němž je Ježíš suverénním Vtěleným Logem, který svými dlouhými monology přesvědčuje poněkud natvrdlé učedníky o tom, že „Já a Otec jsem jedno“. Lukáš v sobě spojuje vzdělání Řeků, víru Židů a písemnickou zdatnost Římanů. Není křesťanský gnostik, který by popíral Ježíšovo lidské zrození, a není ani precitlivělý římský intelektuál, neboť hovoří o obřizce, již podstoupil malý židovský kojeneček Ježíš.

Lukáš přesahuje zvěst o Starém zákonu šokujícím příběhem o milosrdném Samařanu, v němž Ježíš udělil farizeům lekci ze skutečného milosrdenství, které jde mimo hranice barvy pleti, jazyka či náboženské příslušnosti. Lukáš je na straně vyvržených, fascinuje jej to, co je ztraceno a bylo nalezeno (o ztracené ovci), zdůrazňuje Ježíšovu lásku k chudým lidem a všimá si nebezpečí bohatství, jakkoli bohatství samo neodsuzuje. Kdo ví, zda to byla Lukášova prostá potřeba zdůraznit Ježíšův sou-

cit s chudými světa, nebo byl pod vlivem zvláštní židovské sekty ebionitů, kteří mimo jiné dávali důraz na chudobu. Na koho se asi odvolávali děti sv. Františka při svém středověkém tažení proti bohatství kléru a prelátství? O kom píše Yves Congar, dnes katolický kardinál, když ve své publikaci bojuje „Za církev sloužící a chudou“? Kým se inspiroval Mistr Jan Hus, Jan Amos Komenský, reformátoři typu Thomase Münstera, i naši předkové v čele s Karlem Farským, když pozvedli prapor, na němž se skvěl nápis *Napodobování Krista* (Imitatio Christi)? Jistě také Lukášem!

Vždyť samotný výrok: „A nikdo nedává mladé víno do starých měchů...“ není ničím jiným než důslednou synkrezí Starého a Nového zákona v teorii a praxi. Mladé víno kvasí, je plné života a síly dané mu čtyřmi živly jeho života: zemí, vodou, vzduchem a sluncem. Mladé víno se rozpíná, nemá uvážlivosti vína zralého. A staré měchy jsou unavené, zpuchřelé, vysloužilé, netěsnící, náchylné k prasknutí! Tak jako nové víno musí roztrhnout starý měch, tak zvěst Nového zákona rozbíjí zvykové mříže Starého zákona. Jakkoli Ježíš zdůrazňuje v jednom z evangelií, že „nepadne jediného písmenka Zákona, dokud se to vše nestane“, tak svými skutky naprosto a jednoznačně naplňuje zpuchřelé měchy Starého zákona novým Duchem Kristovým, ba co víc, tyto měchy trhá.

A nových měchů se pojednou žádá, nových měchů, pravím!!! Farizej se modlí stoje vedle celníka a děkuje Bohu, že „není jako onen celník“, ale Ježíš jde mezi celníky, ty smilníky, ty kolaboranty s římskou okupační mocí, a nesoudí je, a učí je! Dav chce ukamenovat cizoložnou že-

nu, a Ježíš je umravňující slovy: „Kdo chce první hodit kamenem...“ a ženě řekne: „Nikdo tě neodsoudil, ani já tě neodsuzuji.“ A Máří Magdaléna, žena s temnou minulostí, stane se Ježíšovi jedním z nejbližších učedníků a přátel. Vždyť komu se zjevil dle evangelia Janova Ježíš po svém Zmrtvýchvstání u hrobu?

Ježíš bojující, odpouštějící, šokující, laskavý, rozezlý, uzdravující i varující, to je Kristus Nového zákona. Jako by Ježíš převzal do svého učení Sokratovo a Platonovo učení o ctnostech, zejména pak důraz na spravedlnost v jednání bližního s bližním. Vidíme Ježíše vzešlého z ducha proroků, kteří se s rizikem vlastní smrti postavili vládnoucímu establishmentu. A modlíme se k Ježíši vkládající do svých modliteb tolik upřímnosti, kolik je v nás charakteru, a díváme se, když nejsme vyslyšeni.

Karel Čapek kdysi napsal s neskonalým nadšením i těžko skrývanou ironií, že Bible, kniha knih, pěkně vázaná, Kralickými přeložená, stojí 10 korun. Nikdo už nechce ani nové víno, ani nové měchy. A tak tu Bibli nikdo nekupuje. Jenom Karel Čapek.

Václav Havel v Letním přemítání napsal cosi, co koresponduje s naším dnešním biblickým textem. Nové víno je jako čerstvě nabytá svoboda, jak praví Havel. A říká to v roce... 1991: „Především doufám, že se změní celková atmosféra našeho života. Vymizí z něho poslední zbytky křečovitosti, frustrace a nevráživosti, jimiž se dnes projevuje všeobecný šok společnosti ze svobody. Občané nabudou opět sebedůvěry a sebeúcty, získají pocit spoluodpovědnosti za stav věci obecných a pocit, že v této zemi má smysl žít.“ Inu, nové víno v nových měších...!

Martin Chadima

Nad Písmem

PANE, NEOBTĚŽUJ SE...

L 7,1–10

Kdo by nechtěl, aby Ježíš přišel pod jeho střechu? Snad každý by o to stál. Až na setníka. Pro něj to je, jako by do jeho domu měla vstoupit čistota sama. Necítí se hoden nacházet se v blízkosti někoho tak hlubokého, čistého a svatého, jako je Ježíš. Neodvažuje se. To není pasivita, to je bázeň Boží.

Lidé říkají: „Jak mi to ten Bůh mohl udělat?“ „Od té doby, co nám spadla kůlna, v Boha už nevěřím.“ Osobují si právo diktovat Bohu, co a jak.

Kde se v nás vzal ten poměr vpravdě převrácený proti Mojžíšovi, jenž se zouvá před hořícím keřem, proti Šalomounovi, který vyznává: „Ale můžou Bůh opravdu sídlit na zemi, když nebesa, ba ani nebesa nebes tě nemožno pojmut, natož tento dům, který jsem vybudoval?“ Kde se v nás vzala ta hrozná pýcha? Z neznalosti a nezkušenosti. Nezakusili jsme Boha.

Setník je člověk věřící zákonům. Voják tělem i duší, zvyklý velet i poslouchat. Má úctu k životu i člověku – vždyť neoroduje za zdraví svého bratra či otce, oroduje za zdraví svého otroka. Má vztah lidskosti – k sobě méně než k podřízenému. Ke svému otroku. A necítí se být hoden, aby Ježíš vstoupil pod jeho střechu. To je

tak silné vyznání, až oči přechází a hlava to nebere. Napadá mne v kontextu s tímto příběhem příběh lodi Concordia. Jak se ten švarný padesátiletý italský junák na luxusní bělostné Concordii přiblíží k břehu ostrova, aby se blýsknul před účastníky zájezdu, aby se blýsknul před obyvateli ostrova, jak je blízko. Je to kolosální, neřízená hmota, která pohřbí 32 lidí, tisícům změní život a kapitánovi ho obrátí naruby. Ještě dnes to neví, ještě dnes se necítí vinen. Do tak velkého bludu svou touhou líbit se lidem zabloudil. Jak protipavlovské. Jak čteme v listu Galatským: „Jde mi o přízeň u lidí, nebo u Boha? Snažím se zalíbit lidem? Kdybych se stále ještě chtěl zalíbit lidem, nebyl bych služebníkem Kristovým.“ Ten kapitán chtěl jediné: líbit se lidem. A tak se přiblížil až k ostrovu.

Setník Ježíši vzkazuje, ať k němu domů nechodí, že stačí jeho slovo. Natolik si Krista považuje, že ne-

chce znevážit jeho vstřícnost. Neodvažoval se obtěžovat Pána více, než je nezbytně nutné. Jak často si chceme naklonit mocné? Jak často s nimi chceme pást husy, abychom mohli říkat – s tím jsem pásl husy. Jako ten lékař, který se nechal fotit s prezidenty a myslel si, že mu projde tiché mučení žen. Naštěstí neprošlo. Setník si je dobře vědom moci Kristovy. Ale nechce ho vlastnit. Jen pokorně prosí o pomoc pro svého otroka. Ježíšovo slovo mu stačí. Nebude se přibližovat k ostrovu. Je tím, kdo poslouchá, drží slovo, protože je v řádu a rád smí od druhých očekávat. Neboť víme, že „podle sebe soudím tebe“. Je to pro nás tak poučné, až se tají dech. Brázdíme Concordiemi svého ega oceány svých životů a vůbec nejsme v obraze o tom, kdo je Pán a jak se dostat do jeho ovčince. Jak? Pokorou, pokorou a zase pokorou. Učme se od setníka.

Marta Silná

**Bože, jak je krásné se setkat se setníkem.
Pobýt s ním a sledovat jeho bázeň.
Jak zadržuje kroky Páně ve vědomí,
že není hoden, aby vešel pod jeho střechu.
Kdo je pak více hoden nežli on?
Kéž se učíme od setníka. Amen.**

SETKÁNÍ...

Dokončení ze str. 1

v rámci programu možná také potkají! V 16 hodin budete moci spolu s dětmi zhlédnout divadlo dětí z místního sázavského dětského domova, s nímž zvítězily v celostátní soutěži.

Klášteř v Sázavě nabídne během pouti komentované prohlídky klášteřa s výstavou ikon, kterou správa klášteřa k výročí Cyrila a Metoděje připravila. Jednáme též s ikonopiskou o případné přednášce, která by výstavu ikon doplnila.

V programu má své místo také setkání studentů a mladých (věkem i duchem), v jehož rámci proběhne beseda mladých s biskupy naší církve. Úvodní přednášku na téma Cyrilometodějská tradice v současné husitské tradici prosloví emeritní děkan Husitské teologické fakulty UK a přednosta naukového odboru

úřadu ústřední rady ČČSH prof. ThDr. Zdeněk Kučera. Mladým bude představen i projekt Studenti čtou Husa a dozví se též o připravovaném setkání mládeže naší církve, které se uskuteční v Plzni.

Zakončení pouti proběhne tradičně v kryptě klášterního kostela. Jednáme ohledně nešpor v církevní staroslověnině, popř. společně zapějeme písně z Taizé a uzavřeme modlitebním ztišením.

Během pouti se budete moci občerstvit fair trade kávou a zakoupit i další fair trade výrobky od Eukumenické akademie Praha, jejímž členem je také naše církev. Nákupem výrobků handicapovaných ze sociálně terapeutické dílny Církve československé husitské Nazaret v Borovanech přispějete rovněž k dobrému dílu. Ke koupí budou i zajímavé knihy a ručně vyráběné šperky.

Vstupné je (vyjma vstupného pro prohlídky klášteřa) dobrovolné, a to

díky finanční podpoře Pouti na Sázavě Ministerstvem kultury ČR a Středočeským krajem, jehož hejtmán MVDr. Josef Řihák převzal nad poutí záštitu. Děkujeme též městu Sázava a starostovi Petru Šibravovi, jenž Pout' na Sázavě vždy též podporuje.

Věříme a doufáme, že se letos na Pouti na Sázavě setkáme – poutníci z celé církve s poutníky z dalších církví, od nejmladších po nejstarší. Zorganizujte cestu z vaší náboženské obce anebo vikariátu či diecéze a pojďme se setkat při příležitosti 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Sázavě – místě poslední slovenské bohoslužby.

Podrobný program na www.poutinasazave.cesh.cz. Též ho dostanete v podobě plakátů do svých skříňek v Oběžníku ČČSH.

Těšíme se na setkání s vámi!

Hana Tonzarová,

hlavní koordinátorka Pouti na Sázavě

Z dětského programu na Sázavě

CYRILOMETODĚJSKÉ VÝROČÍ

V letošním roce si připomínáme 1150. výročí příchodu slovanských bratří Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Význam jejich mise pro naše dějiny, kulturu, vzdělanost a rovněž přijetí křesťanství dokládají a zároveň i přibližují rozsáhlé oslavy. U nás oslavy jubilea započaly na Den slovanských věrozvěstů již vloni na Velehradě a pokračují téměř celý rok mnoha dalšími různorodými akcemi. Konalo se množství výstav, přednášek, významné vědecké konference, semináře, hudební i divadelní akce, vzdělávací a výchovné projekty pro děti a mládež nejen ve Zlínském kraji, který patří spolu s dalšími institucemi k hlavním pořadatelům. K tradičněji pojatým projektům se přidaly i ty méně obvyklé – jako např. Cyklopout' do Říma, autorská čtení či soutěže.

V červnu stále probíhá v Moravském zemském muzeu v Brně cyklus výstav *Cyřil a Metoděj na Velké Moravě. 1150. výročí příchodu věrozvěstů*, který seznamuje se životem a dílem soluňských bratřů, stopami tradice v hudbě, divadle i literatuře či s jejím významem pro lidovou kulturu. Tyto výstavy doplňuje i výukový interaktivní program pro školáky a program Divadelního léta v Brně.

Další výstava nazvaná *Mezi Východem a Západem. Svatí Cyřil a Metoděj v kultuře českých zemí* měla premiéru v dubnu 2013 a potrvá až do srpna v Olomouci, jejíž počátky jako hradiště v 9. století jsou spojeny s velkomoravským obdobím. Olomouc si tak zároveň připomíná 950. výročí obnovení olomouckého biskupství. Výstava se zaměří na historické, církevní a kulturní souvislosti a představí umělecké i historické objekty a dokumenty. Expozice *Obuv starých Slovanů a Cyrilometodějský Velehrad* můžeme navštívit ve Zlíně.

Výstava, která přiblíží život na půdě Veligradu, začne 6. června v Památníku Velké Moravy ve Starém Městě. Zhlédnout můžete unikátní nálezy šperků, kování apod., ale zejména interaktivní multimediální encyklopedii v prostředí 3D, jejímž prostřednictvím lze vstoupit do interiérů velkomoravských objektů a do života jejich obyvatel. Ve stejný den se otevře v kryptě katedrály na brněnském Petrově výstava *Kotva a pramen,*

nazvaná podle atributů sv. Klimenta. Připomene místa a stavby spojené s působením sv. Cyrila a Metoděje a kostely zasvěcené sv. Klimentu, jehož ostatky věrozvěsti nalezli a přenesli do Říma.

Nezapomíná se ani na děti: pro ně jsou na výstavách připraveny tajemné artefakty z Velké Moravy, vyprávění, pohádkové přednášky i počítačová hra, která je seznámí s Cyřilem a Metodějem a jejich přínosem. Mohou si také vyzkoušet, jak se žilo, pracovalo i bojovalo – vyrobit si kroužkovou košili, razit mince, pracovat se šlapacím dřevo-soustruhem nebo se dokonce naučit první slovanské písmo.

Na konferenci významných odborníků nazvané *Cyřilometodějská misie a Evropa – 1150 let od příchodu soluňských bratřů na Velkou Moravu*, která byla uspořádána v květnu na Velehradě a zaměřila se na období 9.–18. století, naváže 3.–7. června konference *Cyřilometodějská tradice v dějinách: Období rozkvětu i snah umlčení*. Přednášející se budou věnovat 19.–20. století z hlediska tradic a významu sv. Cyrila a Metoděje pro dialog mezi Východem a Západem a možnostem oživení cyřilometodějské kultury; zohlední při tom rozvoj teologického bádání a sepětí s univerzálním rozměrem církve. Neopomenou ani význam tradice v odporu proti nacistické a komunistické totalitě.

Ze zajímavých červnových akcí vyberáme slavnostní komponovaný večerní program pro širokou veřejnost *Noc s věrozvěsty*, konaný 14. června přímo v místě Národní kulturní památky – archeologické lokality Uherské Hradiště – Sady. Bude složen z multimediální animované velkoplošné projekce, koncertu cimbálové muziky Hradišťan, vystoupení členů sdružení Velkomoravané a prezentací lokality archeologové.

Součástí oslav se letos stalo i mnoho poutí, ať již tradičně organizovaných, nebo uspořádaných právě při příležitosti jubilea. Naše církev již uspořádala Diecézní pout' na horu sv. Klimenta, na pout' na Radhošť s bohoslužbami pod širým nebem před kaplí Cyrila a Metoděje zve 29. června olomoucká diecéze. Již po třinácté můžete navštívit naši *Pout' na Sázavě* (viz článek sestry Hany Tonzarové).

Vrcholem cyřilometodějských oslav se stalo pravoslavné *Setkání kultur v Mikulčicích* a především tradiční, letos ovšem v mnohém výjimečný národní projekt *Dny lidí dobré vůle 4.–5. července na Velehradě*.

Na mnoho akcí se můžeme těšit i v létě a na podzim. Kromě pokračujících výstav třeba na publikaci *Cyřilometodějský Velehrad v literatuře* a filmový projekt režiséra Petra Nikolaeva. Vznikne jednak vícedílný dramatický dokument, který chce podat vyčerpávající informace o významném úseku našich dějin a osobnostech věrozvěstů, a zároveň celovečerní film *Cyřil a Metoděj – Apoštolové Slovanů*.

Cílem celého projektu a všech dílčích programů a oslav je vybudování obecného povědomí o bratřích Cyřilu a Metoději a seznámení s přínosem jejich misie pro naši kulturu, náboženství, vzdělanost a také pro naši státnost. Jejich význam však přesahuje prostor českých zemí – cyřilometodějské působení se stalo důležitým pro většinu slovanských zemí. 36. Generální konference UNESCO jubileum dokonce prohlásila za světové výročí v dvouletí 2012–2013.

Oslavy tedy připomínají jeden z nejvýznamnějších milníků naší i evropské historie a zároveň poskytují prostor pro vzájemnou dohodu a spolupráci církví, které se hlásí k cyřilometodějskému odkazu.

Markéta Stehlíková

CESTA K LIPANŮM

Před několika dny jsme si připomněli výročí bitvy u Lipan, která se odehrála 30. května 1434. Události vedoucí k bitvě přibližuje následující článek.

Po porážce u Domažlic převládlo v nejvyšších kruzích církve přesvědčení, že zbraní nelze české heretiky přivést zpět do lůna církve. Proto také obecný koncil svolaný v roce 1431 do Basileje zdůraznil, že k vyvrácení kacířství v Čechách by se nadále nemělo užívat jenom meče a ohně, ale též vhodnějších zbraní duchovních. Na dohodě stoupců kalicha s koncilem měl zájem i římský král Zikmund, neboť přibližovala naději na odpiraný český trůn. Od počátku roku 1433 probíhala slo-

UVOLŇOVAT PROSTOR...

Dokončení ze strany 1

kteřý vždy za sebou zanechává jisté stopy a ani nemůže projít životem, jako by nebyl. Jde jen a jen o to, čemu a komu se za své stopy bude jednou zpovídat. Proto jsem se i různě „míchal“ do společensko-politického dění jako radní města a součást veřejného života v několika spolcích a organizacích u nás pod Ještědem. Co se týká kultury, tak tam ony motivy jsou dosti podobné. Je fakt, že mě velmi baví „být s lidmi“. Proto se i točím kolem divadla jako nadšený ochotník, autor pohádek a loutkoherce a spolu s manželkou tvoříme dětské divadlo. Zrovna teď budeme finišovat v završení svého celoročního úsilí – „světovou“ premiérou muzikálu „Konec řeči“.

V čem spatřujete těžiště své biskupské služby v diecézi a v celku církve?

Těžiště jakékoli služby začíná a končí v Kristu. Zde neřikám nic nového pod sluncem a ani dost dobře nemohu. Kristus je pro nás těžištěm a středobodem našeho lidství. On je protiváhou, co vyrovnává naši pout'. Samozřejmě nevím a neznám ony konkrétní kontury své budoucí pouti s biskupským řetězem na krku, ale těžištěm je pro mě – pro nás – Kristus. V preambuli ústavy naší církve se hovoří o snaze naplnit současný život Duchem Kristovým. Tato snaha bývá omezována naší lidskou křehkostí a mnohdy

i zarputilou omezeností. O to víc je pro svět, který obýváme, tolik potřebná. Uvolňovat prostor Duchu Kristovu ve všech spojitostech života je těžištěm služby nejen biskupské, ale i nás všech.

Jak vnímáte budoucnost církve a náboženství v naší společnosti?

Budoucnost je samozřejmě velmi důležitá, člověk je i tak vybaven, aby se díval před sebe a dopředu. Budoucnost se ovšem odvíjí od dané přítomnosti, tedy z bodu, v němž se jako církve Kristova nacházíme. Ano, jsme v přelomové době, o tom není sporu. Došlo nyní k faktické odluce církve od státu a my se nutně ptáme, co bude dál.

Ohlížíme se za sebe, vzpomínáme na dobu, kdy nás byl milion a kdy společnost vnímala dílo církve zcela jinak, než je tomu dnes. Naši přítomnost tedy nutně naplňuje starost a lidská nejistota. Proto ovšem, a víc než naše vzpomínání nebo vědomí neurčitosti budoucna, nás musí zajímat daná přítomnost. Jasná otázka, čím a kým se necháme jako jednotlivci a potažmo jako společenství naplňovat. Pokud to bude jen duch našeho uondaného lidství, pak nemůžeme příliš vidět budoucnost církve a společnosti v naději. Náš Pán se, díky Bohu, zřetelně projevuje jako ten, kdo je obdařen velkou trpělivostí. Díky němu a jen v něm smíme nacházet milost budoucna.

Na otázky redakce odpovídal bratr biskup Pavel Pechanec.

žitá jednání mezi basilejským sněmem a vyslanci husitských uskupení o uznání programu čtyř pražských artiklů a jejich závazné platnosti v Českém království a Moravském markrabství. Aby podpořili své záměry silou zbraní, zahájily tábořské a srotčí polní obce se svými spojenci v polovině července obléhání Plzně, po jejímž pádu by již nezbyvalo koncilu nic jiného než přistoupit na husitské požadavky.

Odolnost západočeské katolické pevnosti se tak stala nesmírně důležitou jak pro plány husitů, tak i vyjednávací pozice koncilu. Jeho diplomaté v čele s barcelonským arcijáhnem Janem Palomarem správně vsadili na zájem většiny husitské aristokracie

i měst ukončit únavné a vyčerpávající boje, které devastovaly království, i na nabídku najít jisté souznění se synodem jako představitelem obecné církve, neboť mimo ni nelze dojít spasení. Příznivou odezvu nacházeli jak u skupiny kališnické nobility formující se okolo Menharta z Hradce, ale postupně také u ještě nedávných spojenců polních vojsk, což se stalo příznačné zvláště po svatomartinském sněmu. Ten zvolil za zemského vladaře rytíře Aleše Vřešťovského z Riesenburka, kdysi Žižkova druha, a sbor dvanácti poradců, kteří mu měli pomoci dovést zemi k míru a přijatelným závěrům z rokování s basilejskými legáty. Sněm postavil pod pravo-

pokračování na str. 4

ZPRÁVY

Divadlo Mana

Zveme do vršovického divadla Mana na následující představení:

- **2. června v 15 hodin:** Pásmo představení Dětského talentu – *Mariina píseň o střešičkách*. Mystická hra prolínající dva světy na motivy pohádky H. Ch. Andersena Červené střešičky. – *Malý princ*, A. de Saint Exupéry. Absolventské představení kroužku Rozmach. Křehká hra o moci lásky, čistoty a dobrého srdce nejen pro děti, ale i dospělé. – *Lotrando*. Povede se páterovi Spiridonovi napravit v očistci starého hřiště Lotrando? Anebo budou stále hrát spolu šachy a vyprávět si příběh Lotrandův? Představení na motivy pohádky Karla Čapka.
- **4. června v 19.30 hodin:** tři aktovky Motýlí divadelní společnosti: Neil Simon – *Švody*, Václav Havel – *Vernisáž*, Paloma Pedrero – *Sami dnešní noci*. Emoce jsou velkým hybatelem našich činů.
- **7. června v 17 hodin:** *Benefiční koncert žáků Institutu klasické kytary*. Skladby pro klasickou kytaru v podání dětských interpretů. Vstupné dobrovolné.
- **10. června v 18.30 hodin:** *Varhanní koncert*. Žáci varhanní školy Jakuba Janšty se představí v závěrečném koncertu, na kterém zazní skladby období baroka, romantismu i moderních autorů. Vstupné dobrovolné. Divadlo MANA, Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, www.divadlomana.cz.

Jiřina Hůlková

Letní teologická konference v Brně

Zveme vás 24.–26. června do školicího střediska (Lipová 26, Brno) na teologickou konferenci, kterou

Ze slavnostní ordinace a instalace biskupa Mgr. et MUDr. Rudolfa Göbela v Husově sboru v Olomouci

pořádá naukový odbor úřadu ÚR. Tématem budou praktické otázky služby a úřadu. Více informací na: kristyna.mlynkova@csh.cz, tel. 220 398 113.

Kristýna Mlýnková
naukový odbor

Ekumenická bohoslužba

V kostele Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého v Praze na Karlově se ve čtvrtek 20. června od 17.30 h uskuteční ekumenická bohoslužba slova za policisty, kteří padli v boji proti drogám, a za oběti drogové závislosti. Bohoslužbu pořádá Národní protidrogová centrála a Křesťanská policejní asociace. **red**

Doteky – Interview

Zveme na faru Církve československé husitské v Liberci (nám. Českých bratří 35/2) na setkání v rámci projektu Doteky – Nový cyklus INTERWIEV v pátek 31. května v 17.30 h. Hosta pátého večera nového cyklu spisovatele Petra Horu-Hořeje zpovídá básník a publicista František Novotný, režie Stanislav Kubín, vstupné 50 Kč. **sk**

Koncert v Peruci

V neděli 9. června v 15.30 hodin se v kapli M. J. Husa v Peruci uskuteční koncert skupiny historických nástrojů ZANYKA. Dobrovolné vstupné bude věnováno pro pěstounské rodiny. **red**

Koncerty u sv. Mikuláše

- **3. 6. – 20 hodin**
Bach, Dvořák, Liszt, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
A. Bárta – varhany
- **4. 6. – 17 hodin**
Bach, Händel, Purcell, Brahms
M. Pšenička – trubka,
Z. Šedivý – trubka,
J. Šedivý – trubka
- **5. 6. – 17 hodin**
Vierne, Händel, Mozart,
Schubert
B. Rabas – varhany,
H. Jonášová – soprán
- **6. 6. – 14 hodin**
Benefiční koncert – zdarma
Overbrook Presbyterian
Church (USA)
- **6. 6. – 17 hodin**
Telemann, Bach, Mozart, Händel
F. Šťastný – varhany, cembalo,
V. Vlna – hoboj
- **7. 6. – 14 hodin**
Benefiční koncert – zdarma
Woodside priory School Choir
- **7. 6. – 17 hodin**
Bach, Telemann, Händel,
Franck
Marie Šestáková – varhany,
Vladislav Kozderka – trubka
- **7. 6. – 20 hodin**
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- **8. 6. – 14 hodin**
Benefiční koncert – zdarma
Skogn Mannskor (Norsko)
- **8. 6. – 17 hodin**
Bach, Telemann, Mozart,
Franck
Z. Němečková – varhany,
P. Příbyl – viola
- **8. 6. – 20 hodin**
Bach, Vivaldi, Haydn, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- **9. 6. – 14 hodin**
Benefiční koncert – zdarma
Bethel Choir Minnesota (USA)
- **9. 6. – 17 hodin**
Bach, Haydn, Dvořák, Mozart
Adamus Trio,
J. Adamus – hoboj, anglický roh,
J. Adamusová – housle,
K. Novotná – cembalo, varhany,
klavír
- **9. 6. – 20 hodin**
Bach, Dvořák, Liszt, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
A. Bárta – varhany

MALOVÁNÍ NA CHODNÍKU 2013

Pozvání pro malé i velké výtvarníky

Rok s rokem se sešel a za dveřmi nás čeká krásný měsíc červen. Těšíme se, že brzy budou prázdniny a dovolené a s tím i odpočinek a různé radovánky. Slunce v tom čase pěkně hřeje a dny jsou tak dlouhé, že je vidět i do pozdních večerních hodin.

Také letos se těšíme na rozkvetlou Stromovku!

Den dětí a závěr školního roku oslavíme společně v sobotu 8. června, kdy nás čeká tradiční „Malování na chodníku 2013“. Hádejte, po kolikáté?

V pražské Stromovce se již scházíme tak dlouho, že by za tu dobu vyrostl dospělý člověk. Ano. Jistě jste uhadli správně – po osmnácté!

Snad proto jsme si k „narozeninám dospělosti“ vybrali z Nového zákona rodinné téma „O marnotratném synu“ (Lukášovo evangelium 15,11–32).

PŘIJĎTE si s námi zahrát, zazpívat a namalovat stále živý příběh!

Křídý už na vás čekají a stejně tak se jako obvykle chystají knížky, pamětní listy, omalovánky a medaile,

Sraz je před Výstavištěm v Praze 7 v 9.30 hodin, malovat budeme na chodníku u nedalekého Planetária.

Protože 8. června je také Medarda – a lidová moudrost praví:

Medardova kápě čtyřicet dní kape – v případě deště budeme malovat na papíry pod střešou. Tehdy si s sebou na cestu přibalte vlastní pastelky!

Odpoledne vyplníme návštěvou interaktivní výstavy v pražské Galerii pro děti GUD na náměstí Franze Kafky 24/3, Praha 1 v blízkosti našeho

Chrám svatého Mikuláše na Staroměstském náměstí. I zde se na chvíli zastavíme. Na výstavě „Radek Pilař dětem“ necháme mimo jiné doslova „oživit“ znělku věhlasného Večerníčka nebo obyvatele lesa Řáholce.

Interaktivní výstava představuje hravou zábavu i poučení.

Za celý pořadatelský tým Odboru duchovní péče při pražské diecézi se na vás těší sestra Krasava

ZEKUMENY

V ALBÁNII ZŘEJMĚ ZFALŠOVALI VÝSLEDKY SČÍTÁNÍ OBYVATEL

Albánská republika prováděla koncem minulého roku sčítání lidu, ve kterém se samozřejmě ptala také na náboženskou příslušnost svých obyvatel. Výsledky zejména této kategorie však překvapily nejen OSN, ale také církve samotné. Od minulého sčítání lidu se totiž počet křesťanů snížil ze 31 % na pouhých 17 %. Největší podíl přitom vždy měla autokefální Albánská pravoslavná církev v čele s jednou z nejvýraznějších postav ekumenismu 20. století arcibiskupem Anastasiem z Tirany a Drače. K té se v posledním sčítání údajně přihlásilo pouze 6,75 % populace. Církve proto provedla vlastní sčítání lidu pomocí dotazníků rozdáváných po bohoslužbách věřících. Došla samozřejmě k zásadně odlišnému číslu.

V reakci na tyto závažné rozdíly mezi státními a církevními součty zaslal generální tajemník Světové rady církvi Olav Fykse Tveit protestní dopis albánské vládě a dohlížitel na regulérnost sčítání ze strany OSN. Svě obavy o budoucnost náboženských menšin v Albánii Tveit sdělil dopisem také arcibiskupu Anastasiovi. Zejména vyjádřil starost o průběh normalizace komunitních vztahů, které závažně poškodil diktátorský ateistický režim minulého století. Doposud byly totiž vztahy mezi náboženskými komunitami velmi dobré. Nový přístup vlády by je ale mohl zásadně poškodit a znovu otevřít staré křivdy. **Světová rada církvi**

CESTA K LIPANŮM

Dokončení ze str. 3

moc zemského správce i polní vojska obléhající Plzeň, ta se však již vymkla jakékoli kontrole a stala se vážnou překážkou zdárného jednání s koncilem i neúnosnou sociální zátěží pro všechny. Odtud byl již jen krok k utrakvisticko-katolické alianci, která se formovala v prvních měsících roku 1434, a dále pak na pláň u Lipan, kde 30. května sirotčí a tábořské vojsko vykrvácelo a jeho hegemonie vzala definitivně za své.

Od roku 1881 se na hřbetu Lipské hory nad osudným bojištěm tyčí mohyla Prokopa Holého. Poslední velký radikální husitský politik a duchovní správce tábořského polního vojska tu nalezl smrt stejně jako jeho druh Prokůpek, duchovní správce sirotčí, a mnozí další. Husitská levice byla zbavena rozhodujícího vlivu v zemi a cesta ke kompaktním byla volná. **Jindřich Kejr**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

SETNÍKŮV OTROK

1. Kde se příběh odehrál?

- a) v Jeruzalémě (L) b) v Římě (K) c) v Kafarnaum (N)

2. Co se stalo otroku setníka?

- a) byl na smrt nemocný (E) b) ztratil se (M) c) někdo ho setníkovi ukradl (O)

3. Koho se setník rozhodl požádat o pomoc?

- a) římského velitele legií (P) b) lékaře (Š) c) Ježíše (J)

4. Proč setník za otroka prosil?

- a) otrok mu za to zaplatil (I) b) velmi mu na něm záleželo (S) c) chtěl Ježíše vyzkoušet (A)

5. Koho za něj nejprve poslal?

- a) jiného otroka (T) b) svého bratra (B) c) židovské starší (E)

6. Koho poslal podruhé?

- a) své přátele (M) b) svou matku (C) c) správce svého domu (U)

7. Co měli vyřídit?

- a) že už Ježíš chodit nemusí (J) b) aby dal Ježíš rozkaz k uzdravení (H) c) ať si Ježíš pospíší (D)

8. Jaký byl důvod setníkovy vzkazu?

- a) pokora (O) b) strach (Ě) c) pýcha (V)

9. Komu setník rozkazoval?

- a) svým vojákům (D) b) Ježíšovi (A) c) učedníkům (Y)

10. Jak Ježíš na setníkův vzkaz reagoval?

- a) urazil se (F) b) podivil se nad jeho vírou (E) c) podivil se nad jeho drzostí (L)

11. Co se stalo, když se poslové vrátili do setníkovy domu?

- a) otrok byl mrtev (R) b) otrok zmizel (P) c) otrok byl zdrav (N)

(Řešení z minulého čísla: Duch pravdy.)

Jana Krajčříková

